

	13.Kas	20.Kas	Değişim		13.Kas	20.Kas	Değişim
BIST-100 Endeksi	1.291	1.324	% 2,5 ▲	EUR/USD	1,1832	1,1853	% 0,2 ▲
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%13,93	%13,47	-46 bp ▼	USD/TL	7,6602	7,6323	-% 0,4 ▼
Türkiye 5 Yıllık CDS	399	371	-28 bp ▼	EUR/TL	9,0720	9,0553	-% 0,2 ▼
MSCI GOÜ Borsa Endeksi	1.188	1.209	% 1,7 ▲	Altın (USD/ons)	1.888	1.870	-% 0,9 ▼
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%0,89	%0,83	-6 bp ▼	Petrol (USD/varil)	42,8	45,0	% 5,1 ▲

bp: baz puan

Geçtiğimiz hafta salgının seyrinin yanı sıra yürütülen aşı çalışmalarına dair olumlu haber akışı küresel piyasalar üzerinde etkili oldu. IIF küresel bazda borçluluğun gelişimini incelediği raporunda 2020 yılında küresel borç stokunun hızla arttığına dikkat çekti. ABD’de açıklanan veriler ekonomik aktivitedeki toparlanmanın yavaşladığına işaret etti. TCMB Perşembe günü gerçekleştirdiği toplantıda politika faizini piyasa beklentileri paralelinde 475 baz puan artırarak %15’e yükseltirken, tüm fonlamanın temel politika aracı olan bir hafta vadeli repo faiz oranı üzerinden yapılacağını duyurdu.

Koronavirüs aşı çalışmalarında olumlu gelişmeler...

Koronavirüs vaka sayısı dünya genelinde 58 milyon kişiyi geçerken vefat eden kişi sayısı 1,4 milyona ulaştı. Bununla birlikte geçtiğimiz hafta aşı çalışmalarına yönelik olumlu gelişmeler gündemde yer aldı. ABD’li Moderna firmasının koronavirüse karşı geliştirdiği aşının %94,5, Pfizer BioNtech tarafından geliştirilen aşının da %95 oranında etkinlik gösterdiği açıklandı. Her iki aşının Aralık ayı sonuna kadar ABD ve Avrupa’da gerekli onayları almak üzere başvuru yapabileceği ifade ediliyor.

IIF küresel borç yükünün 2020 sonunda 277 trilyon USD’ye ulaşacağını öngörüyor.

Uluslararası Finans Enstitüsü (IIF) tarafından yayımlanan raporda, salgın sürecinde devlet ve özel sektör borçlanmalarındaki yükselişlerin etkisiyle küresel borç stokunun 2020 yılının ilk üç çeyreğinde 15 trilyon USD artarak 272 trilyon USD’ye ulaştığı kaydedildi. Raporda, gelişmekte olan ülkelerde finansal olmayan şirketlerin borçlarında gözlenen hızlı artışa vurgu yapılırken, söz konusu ülkelerde 2019 yılında %222 olan borç stoku/GSYH oranının 2020 yılının 3. çeyreğinde %248’in üzerine çıktığı ifade edildi. Yılın son çeyreğinde borçlanmanın küresel ölçekte ivme kaybetmesi beklenmekle birlikte, yılsonunda küresel borç stokunun 277 trilyon USD’ye, borç stoku/GSYH oranının %365 düzeyine ulaşacağı öngörülmüyor.

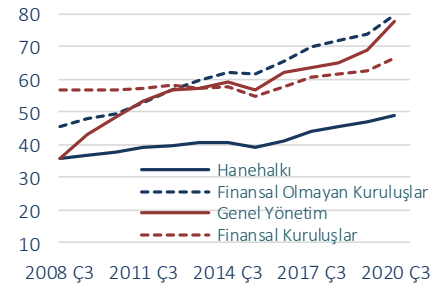
ABD’de açıklanan veriler...

ABD’de koronavirüs vaka sayısındaki artış ve yeniden uygulanmaya başlanan tedbirlerin etkisiyle 14 Kasım ile biten haftada işsizlik maaşına başvuranların sayısı 742 bin ile beklentilerin üzerinde gerçekleşti. Ülkede sanayi üretimi Ekim’de beklentiler paralelinde aylık bazda %1,1 artış kaydetti. Bununla birlikte sanayi üretimi endeksi Mart ve Nisan aylarındaki hızlı kayıplarının çoğunu geri almış olsa da pandemi etkilerinin henüz gözlenmediği Şubat ayı seviyesinin halen %5,6 altında bulunuyor. Ekim’de perakende satışlar da aylık bazda %0,3, yıllık bazda %5,7 oranında yükselse de aylık bazdaki artışın son 6 ayın en zayıf artışı olması dikkat çekti. Öte yandan, ABD’de düşük faizlerin etkisiyle konut piyasasındaki canlı seyrin sürdüğü izleniyor. Ekim ayında aylık bazda yeni konut başlangıçları %4,9, ikinci el konut satışları %4,3 artış kaydetti. Öte yandan, salgının seyrine ilişkin gelişmelerin yanı sıra yaklaşık 3 trilyon USD büyüklüğündeki teşvik paketinin de neredeyse tükenmiş olması konut sektörünün seyrine ilişkin belirsizlik yaratıyor. Geçen hafta ABD Hazine Bakanı Steven Mnuchin, Fed Başkanı Jerome Powell’a gönderdiği mektupta salgın sürecinde Fed’e ayrılan ve kullanılmayan fonların yeniden tahsis için ABD hazinesine iade edilmesi gerektiğini belirtti.

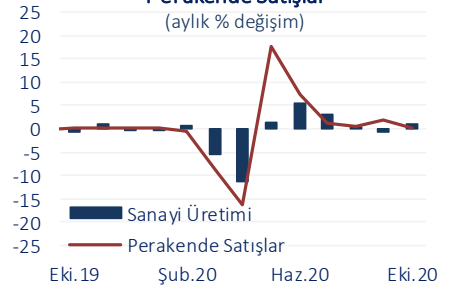
TCMB politika faizini 475 baz puan artırarak %15’e yükseltti.

TCMB Perşembe günü gerçekleştirdiği toplantıda politika faizini piyasa beklentilerine paralel olarak 475 puan artırarak %10,25’ten %15’e yükseltti. TCMB ayrıca, para politikasının operasyonel çerçevesinin sadeleştirilmesi kapsamında, hâlihazırda bir ay vadeli

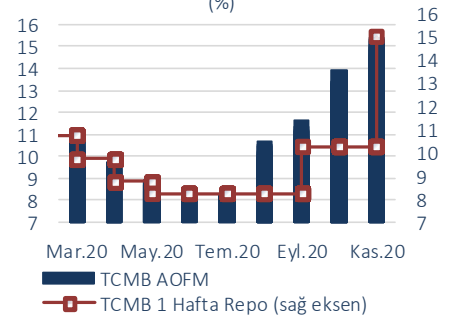
Küresel Borç Yükü
(trilyon USD)

ABD’de Sanayi Üretimi ve
Perakende Satışlar
(aylık % değişim)

TCMB Politika Faizi ve TCMB AOFM
(%)

Kaynak: IIF, TCMB, Datastream

geleneksel yöntemli repo ihaleleri ve geç likidite penceresi imkânlarıyla sağlanan fonlamanın 20 Kasım 2020 tarihinden itibaren temel para politikası aracı olan bir hafta vadeli repo miktar ihaleleriyle yapılmaya başlanacağını duyurdu. Toplantı sonrası yapılan açıklamada, Türk lirasındaki değer kaybının gecikmeli etkileri ile uluslararası gıda fiyatlarındaki yükselişin ve enflasyon beklentilerindeki bozulmanın enflasyon görünümünü olumsuz etkilediği ifade edildi. Bu doğrultuda, dezenflasyon sürecinin en kısa sürede yeniden tesisi için, net ve güçlü bir parasal sıkılaştırma yapılmasına karar verildiği belirtildi. Açıklamada makroekonomik ve finansal istikrar için ülke risk primlerinin düşmesinin yanı sıra dolarizasyon eğiliminin tersine dönmesi ve döviz rezervlerinin artış eğilimine girmesi hedeflerine de yer verilmesi dikkat çekti. TCMB, Cuma günü döviz ve altın karşılığı TL sağladığı swap piyasalarındaki TL faiz oranını da 175 baz puan artırarak %15'e yükseltti.

Tüketici güven endeksi Kasım'da aylık bazda %2,2 azalarak 80,1 oldu.

Türkiye genelinde konut satışları Ekim ayında yıllık bazda %16,3 azalarak 119.574 adet oldu. Bu dönemde, toplam konut satışları içindeki payı %21,4 olan ipotekli konut satışları %49,3 azalarak 25.566 adet düzeyinde gerçekleşti. Ocak-Ekim döneminde ise toplam konut satışları %27 artarak 1,3 milyon adet, ipotekli konut satışları da %124 oranında artarak 534 bin adet seviyesinde gerçekleşti. Kredi destek paketleri ve konut kredisi faiz oranlarındaki düşüş paralelinde yaz aylarında canlanan konut satışları, faiz oranlarının yükselmesi ile Ağustos ayından bu yana aylık bazda düşüş eğilimi sergiliyor. TCMB tarafından yayımlanan Konut Fiyat Endeksinde göre konut fiyatları Eylül'de bir önceki aya göre %1,6 oranında artış kaydetti. Yıllık bazda %27,3 oranında yükselen endekste reel artış %14 oldu.

TÜİK tarafından açıklanan verilere göre mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi Kasım'da aylık bazda %2,2 azalarak 80,1 seviyesinde gerçekleşti. Bu dönemde geçen 12 aylık döneme göre hanenin maddi durumu endeksi aylık bazda %4,1 oranında azalarak 66,6'ya gerilerken, gelecek 12 aylık döneme ilişkin genel ekonomik durum beklentisi endeksi de önceki aya göre %3,3 azalarak 78,7'ye indi.

Borç yapılandırması ve istihdam teşvikine ilişkin yeni düzenlemeler...

Hazine ve Maliye Bakanlığının yayımladığı veriye göre, merkezi yönetim brüt borç stoku Ekim ayı sonu itibarıyla 2019 yılsonuna göre 605,7 milyar TL artarak 1,93 trilyon TL oldu. Borç stokunun 807 milyar TL tutarındaki kısmı Türk lirası, 1,1 trilyon TL tutarındaki bölümü ise döviz cinsi borçlardan oluştu. Geçtiğimiz hafta Resmi Gazete'de borç yapılandırması ve istihdam teşvikine ilişkin düzenlemeleri içeren yasa yayımlandı. Yasaya göre, vergi borçları yapılandırılarak 18 taksitle ödenebilecek. Hazine alacaklarını kapsayan vergi borçları da yapılandırılabilir. Ayrıca, yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarını 30 Haziran 2021'e kadar Türkiye'deki banka veya aracı kuruma bildiren gerçek ve tüzel kişilerin, bu varlıklarını serbestçe tasarruf edebileceği bildirildi. Kısa çalışma ödeneğinden yararlanan sigortalıların normal çalışma sürelerine dönmeleri durumunda işverene ödenen ve İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanan prim desteği süresi de 30 Haziran 2021'e kadar uzatıldı.

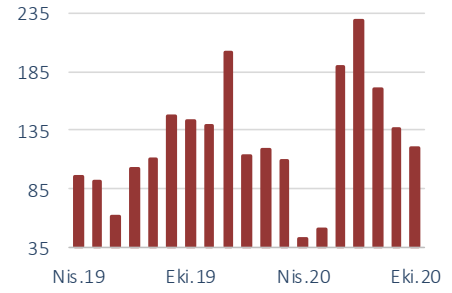
Finansal Piyasalar...

Geçtiğimiz hafta küresel piyasalar üzerinde genel olarak aşı çalışmalarına ilişkin olumlu haber akışı etkili oldu. Gelişmekte olan ülkeler MSCI borsa endeksi haftayı %1,7 oranında yükselişle tamamladı. Aşı gelişmelerinin etkisiyle Brent türü ham petrolün varil fiyatı haftalık bazda %5,1 artarken, altın fiyatları %0,9 geriledi.

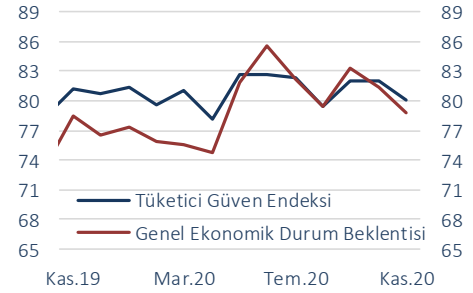
14 Kasım ile biten hafta hızlı değer kazanan TL, TCMB'nin politika faizini artırmasının ve para politikasında sadeleşmeye gitmesinin etkisiyle geçtiğimiz hafta da değer kazanmaya devam etti. Hafta içinde 7,51 seviyesini test eden USD/TL haftanın son işlem gününde ise bir miktar yükselerek haftayı 7,63 seviyesinden tamamladı. BIST-100 endeksi haftayı %2,5 yükselerek rekor yüksek seviye olan 1.324 puandan tamamladı. Türkiye'nin 5 yıllık CDS risk primi 28 baz puan azalarak Cuma günü 371 baz puan oldu. 2 yıl vadeli gösterge tahvilin bileşik faizi de 46 baz puan düşerek %13,47 seviyesine indi.

Bu hafta küresel piyasaların veri gündeminde Kasım ayına ilişkin PMI ve güven endeksi verileri öne çıkıyor. Yurt içinde ise Kasım ayına ilişkin kapasite kullanım oranı ve güven endeksleri açıklanacak.

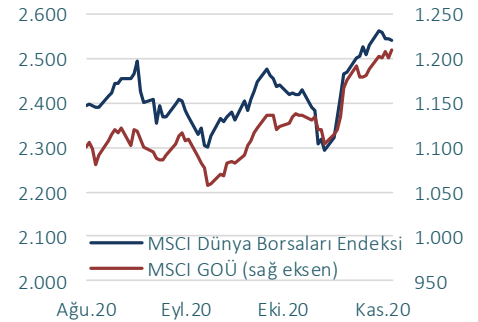
Yurt İçi Konut Satışları (bin adet)

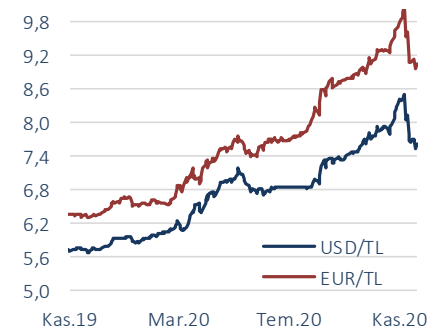
Güven Endeksleri (ma)

Küresel Borsa Endeksleri

Döviz Kurları

Veri Gündemi

		Dönemi	Piyasa Beklentisi	Önceki
23 Kasım	TR Giriş-Çıkış Yapan Yabancı ve Vatandaşlar, yıllık	Ekim	-%59,4 (G)	-%59,4
	ABD Markit İmalat PMI, öncü	Kasım	53,0	53,4
	ABD Markit Hizmetler PMI, öncü	Kasım	55,3	56,9
	Euro Alanı İmalat PMI, öncü	Kasım	53,6 (G)	54,8
	Euro Alanı Hizmetler PMI, öncü	Kasım	41,3 (G)	46,9
24 Kasım	TR İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı	Kasım	-	%75,4
	TR Reel Sektör Güven Endeksi	Kasım	-	108,1
	ABD Tüketici Güven Endeksi	Kasım	98,0	100,9
	Almanya IFO İş Dünyası Güveni	Kasım	90,7	92,7
25 Kasım	ABD Kişisel Tüketim Harcamaları, aylık	Ekim	%0,3	%1,4
	ABD Dayanıklı Mal Siparişleri, aylık	Ekim	%1,0	%1,9
	ABD GSYH, nihai	Ç3	%33,1	%33,1
	ABD Haftalık İşsizlik Maaşı Başvuruları, kişi	16-20 Kasım	730 bin	742 bin
	ABD Michigan Güven Endeksi, nihai	Kasım	77,0	77,0
	ABD Yeni Konut Satışları, adet	Ekim	975 bin	959 bin
27 Kasım	TR Ekonomik Güven Endeksi	Kasım	-	92,8
	Euro Alanı Tüketici Güven Endeksi, nihai	Kasım	-17,6	-17,6

(G) Gerçekleşme

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdür Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

İrem Turan Tař
Uzman Yardımcısı
irem.turan@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.